

EUROPOS KOMISIJA
ĮMONIŲ IR PRAMONĖS GENERALINIS DIREKTORATAS

Turizmas, įmonių socialinė atsakomybė, vartojimo prekės ir tarptautiniai reglamentavimo susitarimai
Tarptautiniai reglamentavimo susitarimai ir žaislų sauga

ŽAISLŲ SAUGOS DIREKTYVOS

TAIKYMO GAIRĖS NR. 15

Rašymo priemonės ir raštinės reikmenys

Šios gairės yra neįpareigojantis dokumentas, padedantis valstybėms narėms ir suinteresuotoms šalims atskirti žaislus nuo raštinės reikmenų. Gairės atspindi ekspertų, dalyvavusių Žaislų saugos ekspertų grupių susitikimuose, daugumos nuomonę. Šiame dokumente pateikiamos pavyzdžių, padėsiančių priimti sprendimus, nuotraukos. Jos nesuponuoja gaminių, pateikiamų pavyzdžiais, atitikties.¹

Šios gairės neatleidžia nacionalinių institucijų nuo pareigos kiekvieno konkretaus gaminio atveju spręsti, ar gaminiui yra taikoma žaislų saugos direktyva, ar jam turėtų būti taikomi kiti konkretaus sektoriaus Europos Sąjungos teisės aktai. Teismas pakartotinai nurodė, kad nacionalinės institucijos, kurių sprendimus prižiūri teismai, kiekvienu konkrečiu atveju sprendimą turėtų priimti atsižvelgiant į visas gaminio charakteristikas. Todėl šios gairės nepateikia atsakymo, kokią reglamentavimo bazę taikyti. Gairės yra viena iš daugelio priemonių, padedančių nacionalinėms kompetentingoms institucijoms dėl kiekvieno konkretaus gaminio priimti atitinkamą sprendimą. Šios gairės jokia būdu neatima iš nacionalinių institucijų teisės konsultuotis su kolegomis iš kitų susijusių reglamentuojamų sektorių tam, kad įvertinti įvairius konkretaus gaminio aspektus ir susidaryti išsamų vaizdą.

1. Žaislų saugos direktyvos 2009/48/EC nuostatos

Žaislų saugos direktyvos 2009/48/EC 2 straipsnyje žaislai apibrėžiami kaip gaminiai, „suprojektuoti ir skirti vien tik arba ne vien tik žaisti vaikams iki 14 metų“.

¹ Nuomonės, pateiktos šiame dokumente, nėra teisiškai privalomos; tik Europos teisingumo teismas („Teismas“) gali autoritetingai išaiškinti Bendrijos teisės aktus

Žaislo apibrėžime pateikiami šie kriterijai, pagal kuriuos sprendžiama, ar gaminys patenka į Direktyvos taikymo sritį:

- Bet koks gaminys, suprojektuotas ir skirtas
- vien tik arba ne vien tik
- naudoti žaidžiant
- vaikams iki 14 metų.

Direktyvoje nėra pateikta jokių išskirtinių, su rašymo medžiagomis susijusių, nuostatų.

2. Gaminų kategorijos

2.1 Žaislų saugos direktyvos 2009/48/EC nuostatos

Spalvinimo ar piešimo reikmenys pagal Žaislų saugos direktyvą 2009/48/EC nėra gaminiai skirti meninei kūrybai. Žemiau pateikiami pavyzdžiai spalvinimo ir piešimo reikmenų, skirtų žaisti:

Spalvoti pieštukai	
Flomasteriai	
Vaškinės kreidutės	
Kreida	

Žaislinės dažų tūbelės	
Žaisliniai antspaudai (savaime susitepantys rašalu arba su rašalo kempinėle)	
Dažai skirti piešti rankomis	

Spalvinimo ir piešimo reikmenų komplektai, parduodami parduotuvėse arba specializuotų dailės prekių skyriuose (piešimo kreida, vandeniniai dažai, pieštukai, spalvoti pieštukai su širdele, kuri tirpsta vandenyje, todėl piešiant išgaunamas akvarelės išpūdis), nėra laikomi žaislais.

Pavyzdžiai spalvinimo ir piešimo reikmenų, kurie nėra laikomi žaislais:

Geliniai rašikliai	
Spalvinimo ir piešimo reikmenų komplektai	

Tačiau šie reikmenys turi atitikti bendruosius saugos reikalavimus, pateiktus direktyvoje 2001/95/EC (direktyva dėl bendrosios gaminių saugos).

2.2 Rašymo ir braižybos reikmenys

Rašymo ir braižybos reikmenys, kurie ne tik rašo, bet taip pat gali būti naudojami žaidimui (rašikliai su muilo burbulų pūtikliu, gyvūnų formos pieštukai ir t.t.) yra laikomi žaislais ir turi atitikti Žaislų saugos direktyvos reikalavimus.

Pieštukai ir rašikliai, kurių vienas galas (paprastai nuimamas) yra klouno galvos arba gyvūno kūno/ galvos formos, yra klasifikuojami kaip žaislai.

Šie gaminiai nėra griežtai laikomi funkciniais, nes gamintojų ketinimai, suteikiant gaminiui papildomų savybių, nebuvo nešališki vaikų atžvilgiu.

Pavyzdžiai rašymo reikmenų skirtų žaisti:

Rašikliai su muilo burbulų pūtikliu	
Gyvūnų formos rašikliai	
Rašikliai su (nuimamais) įvairių formų antgaliais	

Rašikliai ir pieštukai, kurių vienintelė paskirtis yra rašymasi, nėra laikomi žaislais.

Rašikliai ir pieštukai, turintys papildomų detalių (tokių kaip dekoracijos, kvapas ir t.t.), nėra laikomi žaislais, jeigu papildomos detalės neskatina žaisti.

Rašymo reikmenų, nelaikomų žaislais, pavyzdžiai:

Rašikliai ir pieštukai, skirti tik rašymui	
Rašikliai ir pieštukai, turintys papildomų detalių	

Tačiau šie gaminiai turi atitikti bendruosius saugos reikalavimus, pateiktus direktyvoje 2001/95/EC (direktyva dėl bendrosios gaminių saugos).

2.3 Kiti raštinės reikmenys

Raštinės reikmenys paprastai būna skirti lavinimui arba turi funkcinę paskirtį. Vien paveikslėlių ar dekoracijų priklijavimas ant gaminio paprastai dar nėra pakankama priežastis, dėl kurios pasikeistų gaminio paskirtis, nes gaminys neturi žaidimo funkcijos. Toks pagrindimas taikomas bloknotams, užrašų knygutėms, pieštukinėms, lipdukams, rašymo priemonių su bloknotais komplektams, vokams, kartais rašikliams, kurie ištiesai išmarginti ar dekoruoti derančiais piešiniais, lipdukams, skirtiems popieriaus laiškams dekoravimui, liniuotėms, kompasams ir t.t.

Bloknotai ir užrašų knygutės	
Pieštukinės	

Drožtukai	
-----------	---

Šie gaminiai turi atitikti bendruosius saugos reikalavimus, pateiktus direktyvoje 2001/95/EC (direktyva dėl bendrosios gaminių saugos).

Tačiau, kai žaidimo funkcija yra specialiai gamintojo sukuriamą kaip raštinės reikmenų funkcinės ar lavinimo funkcijos papildymas ir kai ji atitinka kriterijus, išvardintus “Taikymo gairėse Nr. 4 dėl pilkosios zonos gaminių klasifikavimo”, tokiu atveju gaminys yra laikomas žaislu ir turi atitikti Žaislų saugos direktyvos reikalavimus.

Žaislo formos drožtukai	
Trintukai	

Rašymo įrankiai ir raštinės reikmenys, kurie priskiriami žaislams, turi atitikti Žaislų saugos direktyvą 2009/48/EC ir kitus šiems gaminiams taikomus ES teisės aktus, pavyzdžiui, REACH¹ 51 ir 52 įrašuose pateiktas ftalatų apribojimo sąlygas. Pateikiamos nuorodos į darniuosius standartus reiškia atitiktį šių standartų reikalavimams. Gamintojai taip pat gali pateikti nuorodas į tarptautinius standartus, pavyzdžiui, į standartą ISO 11540 "Rašymo ir žymėjimo priemonių, skirtų žaisti vaikams iki 14 metų, antgaliai – Saugos reikalavimai", kurie taikomi vertinant potencialius žaislų pavojus.

¹ OJEU, 30.12.2006, L396, p.1